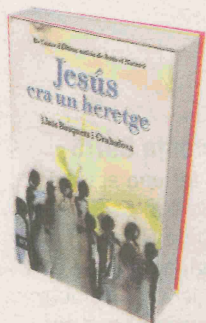
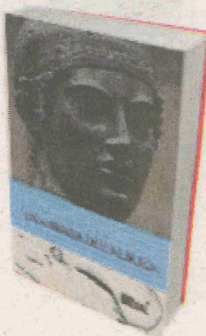

Lluís Busquets i Grabulosa combina els gèneres literaris i se'ls fa seus
ROBERT RAMOS

JESÚS ERA UN HERETGE
Lluís Busquets i Grabulosa

Editorial: Ara Llibres
Barcelona, 2014
Pàgines: 210
Preu: 18.90 euros

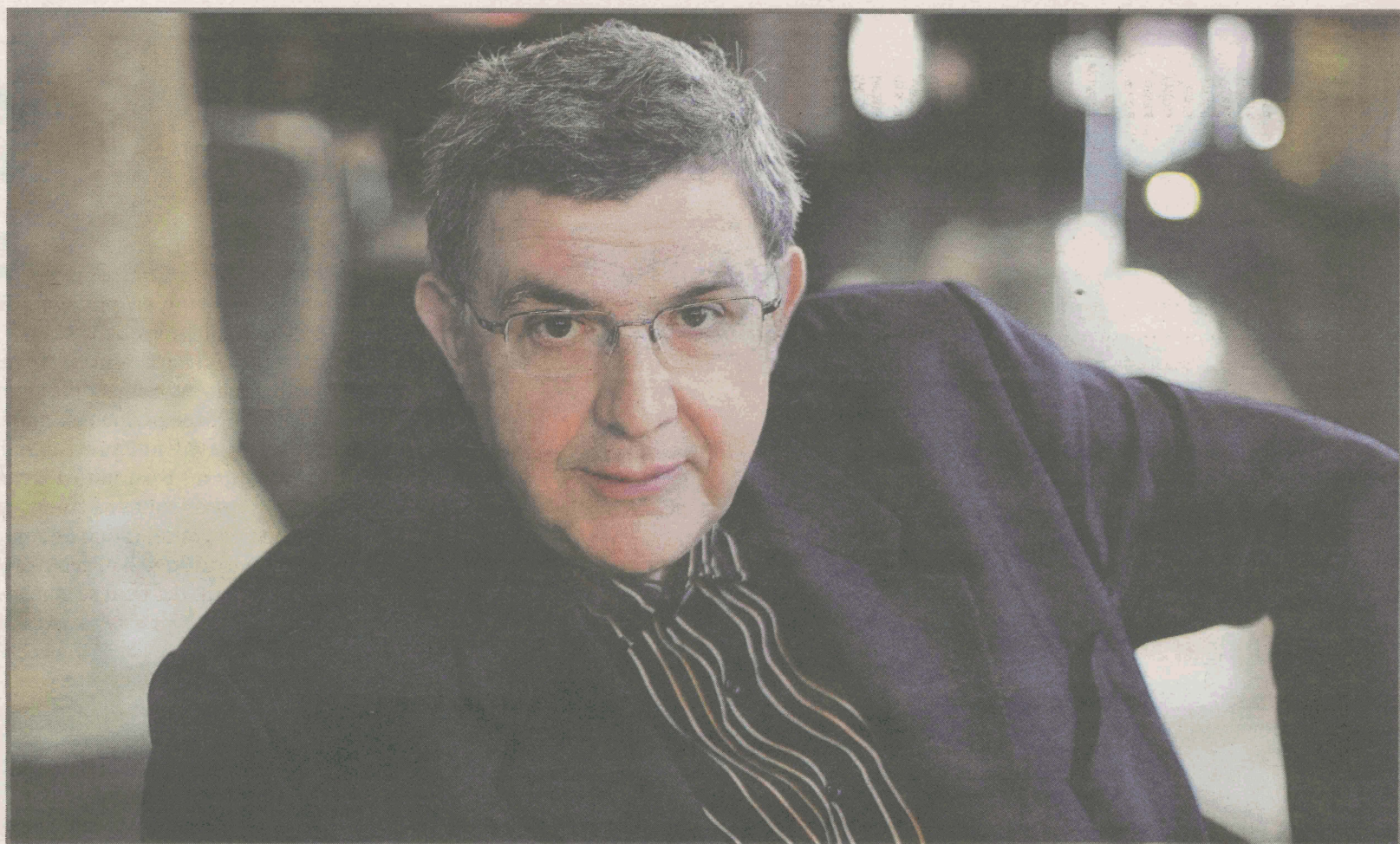

LA MIRADA DE L'AURIGA

Editorial: Gregal
Maçanet de la Selva, 2014
Pàgines: 180
Preu: 16 euros

Libres

ASSAIG D. SAM ABRAMS

Defensa de l'heretgia i la tradició

La personalitat literària de Lluís Busquets i Grabulosa dibuixa un perfil inusual al panorama de les lletres catalanes i per aquest motiu la seva obra sovint passa massa inadvertida. Busquets ha conreat simultàniament amb èxit una sèrie de gèneres com ara la poesia, la narrativa, l'assaig, història, crítica i el memorialisme sense prioritzar-ne cap, de manera que resulta difícil a l'hora de catalogar la seva producció. Ara bé, crec que la clau de volta per entendre la seva obra es troba precisament en la qüestió de la simultaneïtat del conreu. Els gèneres de Busquets no són gèneres purs sinó barreges de diferents gèneres.

El seu penúltim llibre, *Jesús era un heretge*, n'és una bona prova. En principi, estem davant d'un assaig sobre la figura de Jesús que té com a finalitat demostrar, d'una vegada per totes, que Jesús era un personatge incòmode per tot allò que tenia d'heretge, és a dir, subversiu, revoltat i rupturista. Manejant una bibliografia nodrida i rigorosa, acompanyat d'un excel·lent escrutini dels textos bíblics, Busquets ens ajuda a veure que Crist es va oposar a les dues forces més consolidades de la seva societat i a la seva època: l'imperi romà i el judaisme tradicional. En definitiva, el nostre autor no deixa res per verd en el desplegament i exposició del seu discurs. I, de passada, amb l'extensa bateria d'arguments que va esgrimint, despenalitzava aquesta visió més trencadora de Jesús.

En principi, l'immens èxit del llibre acabaria aquí, amb la intel·ligència analítica de l'autor, però la veritat és una altra. A *Jesús era*

un heretge trobem la presència clara però subtil de tots els altres gèneres que conrea Busquets. Per exemple, trobem el Busquets poeta en la precisió expressiva i la càrrega emotiva del text. Trobem el Busquets historiador en el rigorós retrat de la societat que fa de rerefons a la vida de Jesús. També trobem el Busquets narrador en l'estructuració general del text i en el ritme compassat a l'hora de subministrar-nos tota la informació. El Busquets memorialista fa acte de presència en la magnífica evocació de les diferents èpoques de la vida de Jesús. El Busquets crític literari, un bon *deep reader* es nota en els passatges que dedica a llegir i comentar episodis de la Bíblia, sobretot del Nou Testament.

Fins i tot, en l'ús del gènere assagístic no existeix la puresa a *Jesús era un heretge*. De fet, Busquets combina diferents subgèneres de l'assaig per construir el seu text. D'entrada el llibre és un assaig expositiu, però sovint es desborda com a l'assaig analític o l'assaig

argumentatiu. I el sentit final del llibre, més enllà de les particularitats de la vida de Jesús, apunta en la direcció de l'assaig personal. Efectivament, al capdavant, la figura de Jesús es converteix en un pretext per il·lustrar i exemplificar una tesi personalíssima del nostre autor: els heretges de tota casta són els veritables motors de la història humana.

Una 'nouvelle' deliciosa

La darrera obra de Busquets, la deliciosa i exquisida *nouvelle*, *La mirada de l'auriga*, forma una mena de díptic amb *Jesús era un heretge*. Tots dos llibres representen un homenatge, amb un toc d'inconfessada voluntat testamentària, a les dues tradicions que sustenten la producció general de l'autor: la judeocristiana, representada per la figura de Jesús, i la grecoromana, a partir de l'escultor de l'intrigant estàtua de Delfos.

La mirada de l'auriga beu de dues fonts formals: la novel·la breu, amb tota la seva càrrega de concentració textual, fragmentarietat, culturalisme, simbolisme i complexitat; i la novel·la històrica amb tota la seva càrrega recreadora, correctora, actualitzadora, especuladora i reivindicativa. Des d'aquesta sòlida base transversal, Busquets ressegueix un ampli ventall temàtic de qüestions que afecten la condició humana. Ben llegida, la novel·la és un retrat de la Grècia clàssica i, al mateix temps, un autoretrat de l'autor on va desgranant subtilment l'itinerari cap a una vida viscuda en plenitud. Ras i curt: hem d'aprendre a prestar més atenció als llibres de Lluís Busquets i Grabulosa. ✨

L'apunt

Lluís Busquets i Grabulosa (Olot, 1947) és doctor en filologia catalana. Llicenciat en filologia hispànica, teologia, filosofia i ciències de l'informació. Des del 1964 ha publicat més de vint títols, tant en català com en castellà, repartits per gèneres com ara narrativa, poesia, narrativa infantil, assaig, crítica, memorialisme, història...